

Allmän information om sanering av båtbottnfärger 2025 02 16

Som säkert bekant för alla båtägare anses fritidsbåtar målade med giftfärg som en miljöbelastning för Mälaren. Som åtgärd har myndigheterna infört krav på sanering för båtar med överstigande halter av gällande riktvärden.

Under höstarna 2020, 2022 och 2024 genomfördes mätningar på varven i Torshälla, båtar med överstigande halter av gift, fick ett föreläggande om sanering. Referensvärde för koppar är max 1000 µg/cm². Referensvärde för tenn är max 100 µg/cm². Överstiger Dins båts medelvärde 1000 för koppar och för tenn 100, måste Din båt saneras. För zink finns idag inget referensvärde.

Miljökontoret kommer tills vidare att följa dessa värden.

Du finner din båts mätresultat under fliken Resultatbilaga XRF. Vi har valt att använda oss av varvsplatsnummer som ID med hänsyn till GDPR. Om Du är osäker på Din båts värden skriv gärna till föreningens miljöombud. Viktigt är också att Du läser Svearnas miljöregler, viste Du exempelvis att om Du skall måla Din båts botten måste Du anmäla det till miljöombudet först. Innan Du börjar sanera, måste Du läsa informationen under fliken "regler och instruktioner vid bottensanering"

Tillåten saneringsmetod

Båtbottnfärg har visat sig vara mycket farlig för miljön och hälsan, därför är kraven på att sanering utförs på korrekt sätt mycket viktigt. Väljer Du att slipa bort färgen är kraven mycket noggranna, Du blir då tvungen att kapsla in hela båten och de maskiner Du använder måste vara H – märkta. Väljer Du däremot att använda det vi kallar för våt metod, färgborttagning med färgbortagningsmedel blir det lättare att följa kraven, och de sista färgresterna får Du slipa bort med godkänd slipmaskin. En metod vi rekommenderar. Innan Du börjar sanera, måste Du läsa informationen under fliken "regler och instruktioner vid bottensanering"

Föreningens och båtägarens roll

Segelsällskapet Svearna är skyldiga att informera båtägarna om regler kring sanering och miljö. Föreningen är också skyldiga till att informera Eskilstuna miljökontor om vilka båtar som finns på slipen och vilka halter av gift som finns på dem. Båtägaren ansvarar för att ta del av information och regler som finns på föreningens hemsida, under rubriken "miljöregler". Båtägaren ansvar själv för att anmäla sig till eventuella mätningar.

Bra att känna till

Planerar Du att sanera Din båtbottnen, fast den är godkänd vill vi att Du anmäler det till miljöombudet, utifall referensvärdena skulle ändras. Funderar Du på att byta båt kontrollera om det finns ett intyg på att den är kontrollmätt eller sanerad. Är Du ny medlem eller bara bytt båt är Du skyldig att informera föreningens miljöombud om vilken färg som finns på Din båt.

Använd inte bottenfärg

Det finns idag inget som heter miljövänliga bottenfärger, utan det finns bara godkända färger, och de som ännu inte blivit förbjudna kan man säga.

De förbjudna ämnena tenn, koppar och zink har i en del fall blivit ersatta med nya gifter. PFAS är ett ämne som förekommer i en del av de färger som idag är godkända, men som ännu inte blivit kontrollerade av KEMI. Resultatet kan därför bli att Du sanerar Din båt från giftfärg och ersätter den med ny - som Du sedan kanske också får ta bort. På vår hemsida under fliken miljö och båtsanering finns det bra information om färger.

Föreningsmedlem som sjösätter och torrsätter sin båt på föreningens varv är skyldig att rapportera till föreningens miljöombud när båten skall målas och med vilken färg. Framkommer det att vår färganvändning är okontrollerad, så att risk till nya föroreningar finns, kommer vi få krav om att anlägga en spolplatta.

Om jag nu vill måla min båts botten

Att välja bort traditionell bottenfärg mot epoxi är något vi rekommenderar.

Epoxi ger inte bara en hård hal yta, utan skyddar också Din båt från plastpest.

Den hårda hala ytan kan tvättas med citronsyra, vilket gör den lika fin som när Du sjösatte den.

Men det finns olika epoxifärger, en del av dem är närmast hälsofarliga att hantera. Var därför noga med att kontrollera innehållsförteckningen. Ett enkelt sätt kan vara att titta på burkens varningssymboler, och jämföra.

